

SCENARIUSZ LEKCJI ¹

Dorota Żuchowska

XXIV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

TEMAT: *Perły księżnej Adelajdy, czyli jak korzystać z informacji.*

CZAS TRWANIA ZAJĘĆ: 1 godz. lekcyjna

KLASA: I

CELE:

1. cel ogólny:
 - korzystanie z tekstów źródłowych;
 - uzyskiwanie potrzebnych informacji z podanych treści.
2. cele szczegółowe (operacyjne):
uczeń po przeprowadzonych zajęciach
 - ocenia wiarygodność i przydatność informacji;
 - wykorzystuje konstruktywnie pozyskane informacje (rozwiązuje problem);
 - segreguje i selekcjonuje materiały.

METODY:

- podające (asymilacji wiedzy; słowne):
 - opis;
 - wyjaśnienie;
- poszukujące (samodzielnego dochodzenia do wiedzy, oparte na działalności praktycznej uczniów):
 - burza mózgów;
 - heureza;
 - klasyczna metoda problemowa;
 - przewodniego tekstu;
 - korzystania z materiałów źródłowych.

TYP LEKCJI

- kombinowany (wprowadzenie nowego materiału, utrwalenie)

TOK LEKCJI

- operacyjny
- problemowy
- podający

FORMA KSZTAŁCENIA

- zbiorowa
- grupowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- wydruki z hasłami do ćw. 2 dla poszczególnych grup (zał. 1)
- komputer;
- projektor multimedialny;
- płytka DVD/łącze USB z materiałami do ćwiczeń;
- wydruk tekstu źródłowego *Historia pereł księżnej Adelajdy* oraz rozwiązania zagadki (zał. 2) dla prowadzącego zajęcia;
- arkusze zadaniowe/karty pracy (zał. 3);
- wydruki materiałów pomocniczych do ćw. 3 dla poszczególnych grup (zał.4).

¹ scenariusz lekcji powstał w oparciu o *Świat informacji stoi otworem*, U. Dobrowolska, A. Buchner, J. Jasiewicz. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska. Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/swiat-informacji-stoi-otworem/>

PRZEBIEG ZAJĘĆ

- czynności organizacyjno-porządkowe;
- nauczyciel wyjaśnia temat zajęć oraz podaje kryteria oceny pracy na lekcji;
- ćwiczenie 1:

chętni uczniowie wyjaśniają pojęcia „wiarygodność”, „aktualność”, „źródło informacji”

• ĆWICZENIA W GRUPACH

nauczyciel:

- tłumaczy zasady wykonania ćw. 2;
- rozdaje wydruki z hasłami (zał. 1);
- po wykonaniu ćwiczenia przez uczniów – wyświetla odpowiedzi;
- objaśnia zasady wykonania ćw. 3;
- czyta tekst *Historia pereł księżnej Adelajdy* (zał. 2);
- rozdaje arkusze zadaniowe (zał. 3) i wydruki z tekstami materiałów pomocniczych (zał.4) ;

uczniowie:

- wykonują ćwiczenie;
- po ok. 10 min. oddają wypełnione arkusze;
- lider każdej grupy czyta głośno rozwiązanie zapisane na karcie pracy;

nauczyciel

- czyta rozwiązanie zagadki;
- wyświetla prawidłowo wypełniony arkusz zadaniowy;
- tłumaczy wykonanie ćwiczenia 3:

Każda grupa dostaje wydrukowane „klatki” slajdów na arkuszach zadaniowych. Należy w nich rozplanować prezentację nt. teatru współczesnego. Każda klatka-slajd powinna zawierać hasła, bądź pytania do wymaganej treści.

uczniowie:

- po wykonaniu ćwiczenia czytają proponowane odpowiedzi.

• Ewaluacja pracy na zajęciach:

- powtórzenie informacji nt. wiarygodności i przydatności informacji:

kiedy informacja jest mało wiarygodna? gdzie zamieszczone informacje są na pewno wiarygodne? czy Internet jest wiarygodnym źródłem informacji? w jaki sposób należy segregować informacje?

- w podsumowaniu zajęć nauczyciel przytacza starożytną łacińską sentencję Tacyta *Sine ira et studio*; wyświetla ją na tablicy; omawia z uczniami aktualność sentencji oraz jej adekwatność w stosunku do informacji zamieszczanych w publikatorach.

- Ocena pracy uczniów, zakończenie lekcji.

Załączniki do scenariusza

Załącznik 1

kategorie: 1. informacje istotne; 2. informacje dodatkowe – ciekawostki; 3. informacje zbędne

Elementy do przyporządkowania:

- Jaskinia Wielka Śnieżna, to najgłębsza i najdłuższa z polskich jaskiń (1).
- Niektóre z tatrzańskich jaskiń mają zabawne nazwy, np. „Ukryta dziura”, „Siwy kocioł”(3).
- Jaskinia Wielka Śnieżna ma 23723 m długości i 824 m głębokości (1).
- Najkrótszą polską jaskinią jest Grota Mechowska. Trasa, którą mogą przejść turyści liczy zaledwie 10 metrów (3).
- Jaskinia Wielka Śnieżna ma pięć otworów w dwóch różnych dolinach Tatr Zachodnich (2).
- Najgłębsze jezioro Tatr, to Wielki Staw (3).
- Grotołaz, to człowiek zajmujący się sportowym lub turystycznym chodzeniem po jaskiniach (3).

- Jaskinia Wielka Śnieżna została odkryta w 1959 r. (1).
- Niewykluczone, że Jaskinia Wielka Śnieżna jest dłuższa; naukowcy odkrywają ciągle nowe przejścia i korytarze prowadzące w głąb jaskini (2).
- W Jaskini Wielkiej Śnieżnej znajduje się lodospad – pochyła , mierząca ok. 80 metrów, wąska ściana, przez cały rok pokryta lodem (2).
- W Tatrach znajduje się ok. 600 jaskiń (3).
- Jaskinia Wielka Śnieżna jest dostępna dla zwiedzających tylko z przewodnikiem (2).
- Otwór Jaskini Śnieżnej został odkryty przez grotolazów zakopiańskich Józefa Frączka i Bronisława Noiszewskiego na podstawie wskazówek górali (2).
- Jaskinia Wielka Śnieżna jest położona w tatrach Zachodnich w górnej części Doliny Małej Łąki (1).

Zał. 2

Historia pereł księżnej Adelajdy

Perły, o których mowa, były własnością księcia Anastazego. Były one bardzo cenne, więc w obawie przed złodziejami przechowywał je w sejfie. Pewnego dnia zakochany książę postanowił podarować perły swej wybrance- pięknej Adelajdzie. Wieczorem wyjął je z sejfu i po uroczystej kolacji w restauracji, zamierzał wręczyć je narzeczonej. Pudełko z perłami było spore, wykonane specjalnie na zamówienie księcia. Aby nie trzymać go cały czas przy sobie książę oddał je kelnerowi, z prośbą, aby podał mu je w stosownej chwili.

Po kolacji, na dany przez księcia znak, kelner przyniósł pudełko. Książę otworzył je i zamarł w bezruchu... Okazało się, że pudełko jest puste! Co się stało z drogocennymi perłami?

Rozwiązanie zagadki

Kelner wziął pudełko i położył je na parapecie w szatni. Ponieważ wyglądało atrakcyjnie, zajrzała do niego młoda szatniarka. Zachwyciła się perłami, ale bała się ich dotknąć. Zamknęła więc pudełko i odłożyła na miejsce. Po jakimś czasie kelner, na wezwanie księcia, zabrał pudełko z parapetu i oddał właścicielowi do rąk własnych. Książę otworzył pudełko, a zauważywszy brak pereł, oskarżył kelnera o kradzież. Wszyscy goście w restauracji widzieli, jak książę rozpacza nad pustym kartonowym pudełkiem. Nikt jednak nie zauważył, że Adelajda w zamieszaniu manipulowała przy pudełku, a nawet na moment wsunęła je do torebki. W rzeczywistości kiedy kelner podał pudełko księciu, perły były w nim. Książę i Adelajda specjalnie zamówili takie pudełko, które otwierało się z dwu identycznie wyglądających stron. Książę ostentacyjnie otworzył tę stronę, gdzie nie było pereł. Podczas powstałego zamieszania, Adelajda przerzuciła perły do torebki. Para upozorowała kradzież, aby dostać wysokie odszkodowanie.

Zał. 3

Arkusze zadaniowy

Oceń wiarygodność i przydatność każdego tekstu wpisując odpowiednio cyfry:

- 1 - bardzo wiarygodny/przydatny
- 2 - średnio wiarygodny/przydatny
- 3 - mało wiarygodny/ przydatny

BIURO DETEKTYWISTYCZNE W SKŁADZIE
nazwa biura

1

2

3.....

4.....

materiał pomocniczy	wiarygodność	przydatność
A		
B		
C		
D		
E		
F		
G		
H		

Proponowane rozwiązanie zagadki.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Załącznik 4 Materiały pomocnicze

A. Zeznania kelnera na komisariacie:

Kiedy przybył księżę z panną Adelajdą, zaprowadziłem ich do stolika. Księżę przywołał mnie i po cichu wytłumaczył, że pudełko, które mi daje, mam przynieść na dany przez niego znak. Nie powiedział, co jest w pudełku, ani nie zalecił mi szczególnej ostrożności, wobec czego położyłem pudełko na parapecie w szatni i wróciłem do pracy. Po kolacji i deserach, księżę skinął na mnie, dając znak, że bym przyniósł pudełko. Kiedy mu je podałem, zajrzał do środka i zaczął coś wykrzykiwać o perłach i kradzieży, a następnie wezwał policję.

B. Gazeta codzienna „Wiadomości najciekawsze”:

Wczoraj w godzinach wieczornych, w jednej z najlepszych restauracji w mieście, w tajemniczych okolicznościach zniknęły perły, które księżę Anatazy chciał podarować swej narzeczonej. Perły znajdowały się w ozdobnym pudełku, które przez jakiś czas leżało bez nadzoru na parapecie w szatni. Policja aresztowała kelnera, ale z braku dowodów zwolniono go dzisiaj z aresztu.

C. Kronika historyczna miasta, fragment:

Data: rok przed kradzieżą

Księżę Anastazy za gigantyczną sumę 1200 tys. zł ubezpieczył sznur pereł, najcenniejszą pamiątkę po swojej matce Gryzeldzie. W przypadku zniszczenia lub kradzieży pereł, księżę otrzyma odszkodowanie w wysokości kilkunastu milionów złotych. Księżę oznajmił, że ubezpieczenie jest jedynie formalnością, gdyż perły są bezpieczne w sejfie i nigdy ich stamtąd nie wyciąga.

D. Prognoza pogody z dnia kradzieży

Temperatura ok. 23° C, niewielkie zachmurzenie, możliwe przelotne opady deszczu.

E. Jadłospis kolacji Anastazego i Adelajdy

Przystawka: sałatka z szynki parmeńskiej z rukolą i odrobiną pomarańczy

Zupa: krewetkowa

Danie główne: roladki zapiekane w sosie koperkowym

Deser: szarlotka z lodami

Podano także białe wino i lemoniadę

F. Blog szatniarki z restauracji

Opisywałam Wam całą tę historię z perłami. Gotowa jestem przysiąc, że perły były w pudełku, gdy do niego zajrzałam. Pudełko, jak pudełko... Nawet się zdziwiłam, że taki piękny prezent jest włożony w proste pudełko, wyglądające tak samo ze wszystkich stron. Nawet nie widać było, gdzie jest góra, a gdzie dół. Dość mam tego. Boję się, że mnie oskarżą. Po co ja w ogóle brałam je do rąk?! Wygląda na to, że gdy odłożyłam pudełko, perły wyparowały. O co w tym wszystkim chodzi???

G. Ogłoszenie na ogólnopolskim portalu

Firma PUD-MYD-SZKIEŁ – pudełka na mydelka, szkiełka i inne cenne przedmioty wykona na zamówienie każde, najdziwniejsze nawet pudełko. Tworzymy pudełka ozdobne, praktyczne, kilkustronne- z możliwością otwierania z kilku stron. Praktyczne i tanie. Zapraszamy!

H. Radio „Rybka”: reportaż z miejsca kradzieży – fragment

Dobry wieczór państwu. Znajduję się w miejscu, gdzie zaledwie wczoraj zniknęły drogocenne perły księcia Anastazego, warte prawdopodobnie kilka milionów złotych. Adelajda, która miała je otrzymać jest z pewnością zdruzgotana. Ostatnio ma złą passę. Przyznała nawet, że przytyła 5 kilogramów. Policji nie udało się do tej pory ustalić, w jaki sposób perły zniknęły z ozdobnego pudełka, które zostało beztrosko pozostawione przez kelnera na parapecie w szatni. Kelner nigdy dotąd nie był karany i cieszy się bardzo dobrą opinią. Z naszych informacji wynika, że restauracja jest uważana w mieście raczej za kiepską jadłodajnię, niż miejsce dla porządných ludzi. Właściciel restauracji kilkakrotnie odmawiał udzielenia naszemu radiu komentarzy.